

Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaanvändning på akutsjukhus i Sverige

Det finns mer att göra för att undvika vårdrelaterade infektioner (VRI) och minska antibiotikaanvändningen på svenska akutsjukhus. Det visar en mätning i alla regioner våren 2023.

VRI och antibiotika

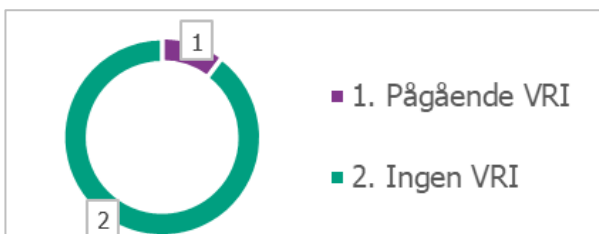
- Antibiotikaresistens är ett globalt hälsohot och drivs av användning av antibiotika.
- VRI kräver ofta antibiotika och cirka 70 procent av alla resistenta infektioner är vårdrelaterade.
- Mellan en tredjedel och hälften av alla VRI bedöms gå att undvika.
- Ansvarsfull antibiotikaanvändning och att förebygga VRI bidrar till ökad patientsäkerhet.

Under våren 2023 deltog 54 svenska akutsjukhus från alla regioner i en europeisk mätning av vårdrelaterade infektioner och antibiotikaanvändning. I mätningen dokumenterades pågående VRI, riskfaktorer för VRI samt antibiotikaanvändning vid mättilfället.

En av tio hade VRI

En av tio patienter hade minst en pågående VRI. De vanligaste var nedre luftvägsinfektion eller pneumoni, urinvägsinfektion och postoperativa infektioner.

Figur 1. Andel patienter med pågående VRI.

VRI orsakar lidande och kostnader

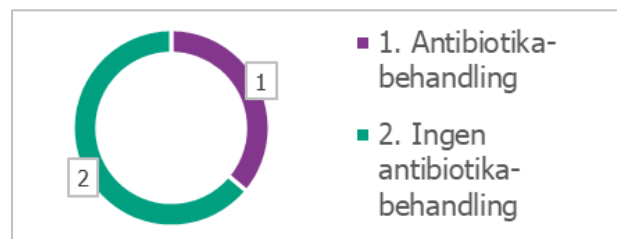
VRI är en börda för samhället, i både mänskligt lidande och kostnader. Utifrån mätningen uppskattar vi att mer än 75 000 patienter per år drabbas av VRI, och den

längre vårdtiden för dessa patienter bidrar till hög beläggning och ökade vårdkostnader.

Mer än var tredje fick antibiotika

Antibiotikabehandling på sjukhus är vanlig – mer än var tredje patient hade en pågående antibiotikabehandling. Mer än hälften av dessa bestod av bredspektrumantibiotika, som har större effekt på resistensutvecklingen.

Figur 2. Andel patienter som behandlas med antibiotika

Rekommendationer för antibiotikaföreskrivning behöver följas bättre, bland annat vid urinvägsinfektioner, samhällsförvärd pneumoni och kirurgisk profylax.

Organisatoriska förutsättningar

Flera sjukhus nådde inte upp till rekommenderade personalresurser för vårdhygien (7 av 52 svarande) och Strama (36 av 52). Därutöver hade en tredjedel av sjukhusen en beläggningsgrad på över 100 procent exklusive intensivvårdsenheter.

Vägen framåt

Mätningen pekar ut ett antal förbättringsområden:

- Arbeta förebyggande och enligt riktlinjer för att minska antalet VRI.
- Arbeta för att antibiotikaanvändningen följer rekommendationer.
- Förbättra de organisatoriska förutsättningarna för att förebygga VRI och bidra till en ansvarsfull antibiotikaanvändning.

Den europeiska rapporten med resultat från alla länder som deltog i mätningen publiceras under 2024.